

Nationella ämnes- och programutvärderingar

Högskoleverkets rapportserie 2001:2 R

 HÖGSKOLEVERKET
National Agency for Higher Education

Nationella ämnes- och programutvärderingar

Högskoleverket • Birger Jarlsgatan 43 • Box 7851, 103 99 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post hsv@hsv.se • www.hsv.se

Nationella ämnes- och programutvärderingar

Producerad av Högskoleverket i januari 2001

Högskoleverkets rapportserie 2001:2 R

ISSN 1400-948X

ISRN HSV-R--01/2-SE

Innehåll: Avdelningen för utvärdering och kvalitetsarbete/Brita Bergseth,
Jan-Eric Degerblad och Anette Gröjer

Grafisk form: Högskoleverkets informationsavdelning

Tryck: Högskoleverkets vaktmästeri, Stockholm, januari 2001

Innehållsförteckning

Förord	5
Högskoleverkets kvalitetsbedömningar	7
Nationella ämnes- och programutvärderingar	9
Generella kvalitetsaspekter	10
Utvärderingsmodell	11
Samarbete och öppenhet	11
Förberedelser	11
Självvärdering	12
Platsbesök och den externa granskningen	13
Yttrande och publicering	13
Återföring och uppföljning	14
Utvärderingsprocessen steg för steg	14
Bilaga 1 Relevanta mål	15
Relevanta mål i högskolelagen och relevanta föreskrifter i högskoleförordningen	15
Bilaga 2 Kvalitetsaspekter	17
Kvalitetsaspekter vid nationella ämnes- och programutvärderingar	17
Bilaga 3 Manual för självvärdering	21
Del 1: Frågor om grundutbildningen	22
Del 2: Frågor om forskarutbildningen	26

Förord

Låt mig börja med att konstatera en självklarhet: utvärdering inom det akademiska fältet har inget egenvärde i sig. Utvärdering är kopplad till *resultatet* av den akademiska verksamheten. Det finns överhuvudtaget ingen poäng med en utvärderingsverksamhet om den inte är kvalitetsrelaterad.

Diskussionen om effekter på kvaliteten inom grund- och forskarutbildning av det senaste decenniets högskolepolitik förtjänar ett seriöst faktaunderlag, inte minst på grund av den stora betydelse universitet och högskola har i det framväxande kunskapssamhället. Här kan olika typer av utvärderingar spela en viktig roll.

Den akademiska grund- och forskarutbildningens nyckelroll i kunskapssamhället gör att vi måste vara vaksamma så att utvärderingsverksamhet inom dessa områden inte leder till att vi utplånar det specifika, det originella. En utvärdering måste kunna fånga det ämnes- och områdesspecifika, det unika. Här är vi föga hjälpta av fixa och färdiga mallar.

Det är för Höskoleverkets del av yttersta vikt att vi genomför vårt arbete i *dialog* med företrädare för de verksamheter som är föremål för våra utvärderingar. Denna dialog är en förutsättning för att utvärderingsverksamheten skall kunna vara ett hjälpmedel i lärosätenas förbättring och utveckling. De utgångspunkter som här presenteras för Höskoleverkets nationella program- och ämnesutvärderingar hoppas jag skall vara till hjälp i detta arbete.

Sigbrit Franke
Universitetskansler

Högskoleverkets kvalitetsbedömningar

Högskoleverket genomför olika typer av kvalitetsbedömningar av högre utbildning. Bedömningar görs i form av nationella ämnes- och programutvärderingar, prövningar av ansökningar om examensrätt och genom granskning av högskolans eget kvalitetsarbete.

På uppdrag av regeringen granskar Högskoleverket också ansökan från en högskola om att få inrätta ett vetenskapsområde eller att få universitetsstatus.

Här redovisas utgångspunkter och tillvägagångssätt vid Högskoleverkets nationella ämnes- och programutvärderingar.

Utöver denna skrift finns också utgångspunkter för prövning av ansökan om examensrätt (Examensrättsprövning – utgångspunkter och tillvägagångssätt för Högskoleverkets examensrättsprövning, Högskoleverkets rapportserie 2001:4 R) samt för granskning av högskolornas eget kvalitetsarbete (Fortsatt granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid universitet och högskolor, Högskoleverkets rapportserie 1998:21 R).

Nationella ämnes- och programutvärderingar

Högskoleverket utvärderar på nationell nivå grundläggande högskoleutbildningar i huvudämnen för kandidat- och magisterexamen och program för yrkesexamen samt forskarutbildning för licentiat- och doktorsexamen. Utvärderingarna omfattar sedan 2001 alla dessa utbildningar och kommer att genomföras med en periodicitet om sex år.

Till följd av regeringens prop. 1999/2000:28 fattade riksdagen beslut 2000-04-12 (Protokoll 1999/2000:96) om de nationella utvärderingarnas innehåll och omfattning. Högskoleverket har också tidigare utvärderat nationella program och utbildningar i skilda huvudämnen. Regeringens uppdrag innebär dock att utvärderingarna nu genomförs systematiskt och heltäckande över en lång period.

I fokus för bedömningarna står utbildningens kvalitet. Meningen med de nationella utvärderingarna är att de skall bidra med underlag till den kvalitetsutveckling som högskolan själv bär ansvar för. Hur kvaliteten i högskolornas olika utbildningar står sig i förhållande till varandra och internationellt är värdefull information både för studenter, lärare och övriga intressenter.

Från statsmakternas sida eftersträvas ett bättre kunskapsunderlag för bedömningen av den högre utbildningens kvalitet. Allmänheten har också ett rättmätigt intresse av att kunna följa resultaten av de gemensamma satsningar som görs i högskolesektorn.

Syftet med den systematiska granskningen av högskolans kvalitetsutveckling kan enligt regeringens proposition sammanfattas på följande sätt.

- **Utveckling:** Högskolorna skall själva kunna utnyttja utvärderingarna i sitt eget utvecklings- och kvalitetsarbete.
- **Mångfald:** Utvärderingarna skall stimulera utbildningarnas förnyelse och mångfald.
- **Information:** Studenter behöver lättillgängliga uppgifter inför valet av utbildning.
- **Jämförelse:** Informationen skall vara av sådant slag att den ger perspektiv på olika utbildningars profiler.
- **Kontroll:** Utbildningen skall svara upp mot mål och bestämmelser i högskolelag och högskoleförordning. Studenterna skall ges en likvärdig utbildning av god kvalitet oberoende av var de studerar.

Kvalitetsbedömningssystemet skall enligt regeringens proposition utvecklas så att studenterna ges bättre möjligheter till medverkan och inflytande i högsko-

lan. Universitetens och högskolornas självständiga ansvar för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling ska, liksom Högskoleverkets oberoende granskningsfunktion, samtidigt värnas.

Generella kvalitetsaspekter

Att bedöma kvaliteten i högre utbildning är en komplex uppgift. Bedömningarna görs alltid i ett sammanhang där skilda aktörer kan ha olika uppfattningar om vad som är kvalitet.

De nationella utvärderingarna skall dock enligt regeringens uppdrag utgå från högskolelag och högskoleförordning samt de förutsättningar och mål som högskolan själv arbetar efter. Kvalitetsbedömningarna bör med andra ord kunna göras på likvärdiga grunder utan att för den skull leda till nationell likriktning av högskolans utbildningar.

I lag och förordning regleras också andra viktiga frågor för utbildningen såsom studentinflytande, kvalitetskrav, frågor om jämställdhet, internationisering m.m. (Se bilaga 1 för en sammanställning av de övergripande målen i högskolelagen och hänvisningar till de föreskrifter i förordningen som har särskild relevans för bedömningarna.)

Utifrån en tolkning av dessa allmänna mål och föreskrifter har Högskoleverket i samråd med lärosätena utvecklat ett antal generella kvalitetsaspekter till grund för de nationella utvärderingarna. Dessa bedömningsgrunder står också i samklang med internationellt vedertagna kvalitetsaspekter i samband med granskningar av högre utbildning.

De generella kvalitetsaspekterna kan dock varken ses som slutgiltiga eller uttömmande. De är utformade för att på bästa sätt fånga in utvärderingens syfte att både granska och redovisa kvaliteten i högre utbildning och utgöra en stimulans för vidareutveckling och förnyelse av utbildningarna. I respekt för utbildningarnas särart och mångfald har aspekterna givits breda formuleringar. Förhoppningen är att på så sätt minimera risken för likriktande bedömningar och optimera flexibla utformningar.

Högskoleverkets kvalitetsaspekter är således tänkta att ange en generell inriktning och utgöra utgångspunkter för de frågor företrädarna för utbildningarna besvarar i självvärderingar och vid externa bedömningar. Konkretiseringar av denna inriktning görs bland annat i manualen för självvärdering (se bilaga 3) samt i dialog med högskolan inför och under varje utvärdering. Denna dialog kan liksom självvärderingen bidra till att lyfta fram och betona olika initiativ till förnyelse av utbildningens organisation, innehåll och pedagogik.

Högskoleverket granskar utbildningarnas kvalitet vad avser förutsättningar, process och resultat. Flera av kvalitetsaspekterna och kommentarerna till dessa bygger på Högskoleverkets tidigare erfarenheter av nationella programutvärderingar och examensrättsprövningar. De kvalitetsaspekter som tillämpas vid nationella ämnes- och programutvärderingar framgår av bilaga 2.

Utvärderingsmodell

Ämnes- och programutvärderingarna omfattar oftast såväl grundutbildningen som forskarutbildningen. Granskning och bedömning i utvärderingarna sker i tre steg. Först gör den för utbildningen ansvariga institutionen/motsvarande en självvärdering. I denna ingår bl.a. en grundläggande beskrivning och analys av utbildningen. Därefter granskar en extern bedömargrupp självvärderingen samt diskuterar denna med de berörda vid ett platsbesök. I ett tredje steg följs utvärderingen upp efter 1-3 år. Högskoleverket kan om det anses påkallat även göra andra datainsamlingar, såsom djupintervjuer och/eller enkäter med exempelvis studenter, anställda eller avnämare.

Modellen är beprövad med goda resultat särskilt inom utbildningssektorn. Självvärderingen och den externa granskningen kompletterar varandra bl.a. genom att den subjektivitet som naturligt kan präglade den egna värderingen i någon mån balanseras genom granskning och bedömning av externa bedömare.

Samarbete och öppenhet

Samarbete och öppenhet är en förutsättning för att åstadkomma en utvärdering som på ett effektivt sätt stimulerar utbildningarnas egen kvalitetsutveckling samt för att åstadkomma ett bra resultat av bedömningen. Därför måste utvärderingen genomföras både i samförstånd med de utvärderade och med en tillfredsställande öppenhet om tillvägagångssättet i utvärderingarna. Det är ett gemensamt intresse för alla parter och intressenter att verka för en positiv utveckling av utbildningen.

Förberedelser

Högskoleverket informerar högskolans ledning om den förestående utvärderingen. Därefter följer en avstämning av utvärderingsprocessen.

För varje utvärdering finns inom Högskoleverket en projektansvarig som även tillhandahåller information och vägledning. Högskolan utser i sin tur en kontaktperson gentemot Högskoleverket vilken också med fördel kan vara projektledare för det egna arbetet med självvärderingen.

Avstämningen behandlar utvärderingsmodellen och tillvägagångssättet. Samtidigt fastställs en tidsplan. Därefter skall institutionen/motsvarande att informera sin egen personal, studenter och doktorander. Denna information är av avgörande betydelse för projektets framgång eftersom ett väl förankrat kvalitetsarbete borgar för personalens engagemang. Det är önskvärt att det av informationen framgår att det huvudsakliga syftet med utvärderingen är att

skapa en grund för förbättring och utveckling. Det bör också framgå att institutionen/motsvarande är en aktiv part i utvärderingsprocessen.

Högskolan har möjlighet att inkomma med förslag på bedömare. I bedömargruppen bör finnas personer med god ämneskunskap, relevant erfarenhet och legitimitet. Bedömaren bör också behärska svenska språket eller något nordiskt språk. Förutom personer med akademisk och pedagogisk kompetens från svenska och utländska lärosäten skall en student ingå. Högskolan uppdrar åt studentorganisationerna vid respektive lärosäte att lämna namnförslag. I de fall utvärderingarna leder till en yrkesexamen ingår också en bedömare med erfarenhet av yrkeslivet. Högskoleverket utser därefter 3-5 bedömare. Bedömargruppen som helhet skall representera en relevant fördelning av ämneskunskap. Som bedömargruppens sekreterare tjänstgör i regel någon av Högskoleverkets anställda.

Självvärdering

Självvärderingen innebär att institutionen analyserar och reflekterar över den egna verksamheten samt gör en värdering av både positiva och negativa aspekter på den. Arbetet med självvärderingen är ett mycket viktigt underlag för institutionernas självspjuling genom att den skapar spelrum för utveckling. En väsentlig målgrupp är följaktligen de egna medarbetarna och studenterna. Därutöver utgör självvärderingen underlag för dialog mellan institutionen och den externa bedömargruppen samt bidrar med material till helhetsbedömningen av utbildningen. Den färdiga självvärderingsrapporten kan behandlas i det organ som beslutar om utbildningarna.

Självvärderingen sker utifrån en manual (se bilaga 3). Högskoleverket och institutionerna samråder om vilka frågor som skall ingå i självvärderingen. Utöver de utvalda frågorna i manualen bör ämnesspecifika frågor läggas till. Det är viktigt att manualen kompletteras med uppgifter om sådant som är unikt på den enskilda utbildningen samt att pågående förändringsarbete redovisas. Alla lärosäten besvarar dock en gemensam grunduppsättning med frågor. Det står också bedömargruppen fritt att inhämta ytterligare dokumentation.

Manualen bygger på en beprövad planeringsmodell för utvärdering och kvalitetsprövning. Huvudkomponenterna är *Förutsättningar – Process – Resultat*. Modellen är uttryck för en helhetssyn på det utvärderade ämnet eller programmet. Exempelvis studeras mål, pedagogiska och organisatoriska ramar, undervisningsprocesser, innehållet i utbildningen och resultat i vid mening. Att granska såväl förutsättningarna som processen är av stor vikt för förståelsen av resultatet. Manualen är uppdelad i en del för grundutbildningen och en del för forskarutbildningen.

Den färdiga självvärderingsrapporten bör omfatta högst 20 A4-sidor per utbildningsdel (grundutbildning, forskarutbildning) om ej annat överens-

kommit. Rapporten skall lämnas in till Högskoleverket både digitalt och i papperskopior.

Platsbesök och den externa granskningen

Den externa bedömningens funktion är att i samspel med institutionerna/motsvarande komma till insikt och dra slutsatser om kvaliteten i utbildningen i förhållande till utbildningens mål samt att bidra med ytterligare underlag för högskolans eget utvecklingsarbete.

När bedömargruppens ledamöter fått självvärderingsrapporten och eventuellt annat underlag gör de först en individuell genomgång. Därefter möts bedömargruppen för att gemensamt analysera materialet och förbereda platsbesöket.

Varje platsbesök tar vanligtvis en dag i anspråk. Bedömarna träffar företrädare för utbildningsledningen, lärare, övrig personal samt studenter, varje grupp för sig. Bedömargruppen leder diskussionerna under platsbesöket. Platsbesöket syftar till att fördjupa bilden som självvärderingen och eventuellt annat underlagsmaterial ger. Genom dialogen vid platsbesöket ges bedömargruppen också möjlighet att tydliggöra förhållanden som eventuellt är oklara.

Det är viktigt att platsbesöket är väl förberett både från bedömargruppens sida och från utbildningsanordnarnas. Högskolan och Högskoleverket planerar därför mötet gemensamt.

Efter platsbesöket sammanställer bedömargruppen sin rapport i vilken rekommendationer till förbättringar ingår.

Yttrande och publicering

Innan utvärderingsrapporterna publiceras får högskolorna ta del av rapporternas faktadelar och bedömargruppens beskrivningar av utbildningarna. Institutionerna/motsvarande får därigenom tillfälle att inom viss tid ge sina synpunkter och kommentarer.

Högskoleverket tar sedan ställning till bedömargruppens slutsatser, sammanställer ett yttrande och fattar eventuella beslut. Innan verket fattar beslut får högskolan förhandsinformation om detta.

I princip är varje utvärdering en examensrättsprövning. (De aspekter som dessa prövningar utgår från finns i bilaga 2.) En examensrätt dras dock inte in utan förvarning, även om en utvärdering visar sådana kvalitetsbrister att det är tveksamt om det berörda lärosätet bör ha examensrätt för den utvärderade utbildningen. I sådana fall meddelas det berörda lärosätet och en tidsfrist utmätts. Under denna tid ges lärosätet möjlighet att åtgärda de påtalade bristerna. Därefter inleds en förnyad prövning av rätten att ge examen.

Utvärderingarna kan också ge anledning till ytterligare utredningsinsatser eller tillsyn.

Återföring och uppföljning

Normalt sker återföring och uppföljning i två steg. I nära anslutning till utvärderingens publicerande erbjuds lärosätena att delta i en gemensam återförings- och uppföljningskonferens. Syftet med konferensen är flerfaldigt:

- att ytterligare stimulera institutionerna/motsvarande att själva förbättra utbildningen,
- att skapa en arena för samarbete,
- att sprida goda exempel,
- att diskutera resultatet,
- att ge möjlighet till feedback på utvärderingsmodell och tillvägagångssätt.

En uppföljning sker när lämplig tid förflutit för att utvecklingsinsatser och förbättringar kunnat genomföras eller planerats. Detta sker 1-3 år efter det att utvärderingen publicerats. Uppföljningen kan ske på olika sätt, genom enkäter, intervjuer eller sammankomster. Högskoleverket väljer lämpligt tillvägagångssätt beroende på utvärderingsobjekt, omfattning och resultat.

Utvärderingsprocessen steg för steg

- Högskoleverket och lärosätet stämmer av utvärderingsmodell och tillvägagångssätt
- En extern bedömargrupp utses av Högskoleverket i samråd med lärosätet
- Lärosätet genomför en självvärdering
- Bedömargruppen granskar och analyserar underlagsmaterialet
- Bedömargruppen genomför platsbesöket
- Bedömargruppen sammanställer sin rapport
- Lärosätet ges möjlighet att yttra sig över rapportens faktadel och beskrivning av utbildningen
- Högskoleverket utarbetar ett yttrande och fattar eventuella beslut
- Rapporten publiceras
- En gemensam återförings- och uppföljningskonferens hålls
- En uppföljning görs efter ca 1-3 år

Bilaga 1 Relevanta mål

Relevanta mål i högskolelagen och relevanta föreskrifter i högskoleförordningen

Relevanta övergripande mål 1 kap. högskolelagen (SFS 1992:1434)

2 § Staten skall som huvudman anordna högskolor för

1. utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet,

Högskolorna skall också samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet

3 § Verksamheten skall bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.

4.a § Högskolorna skall verka för att studenterna tar aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen.

5 § I högskolornas verksamhet skall jämställdhet mellan kvinnor och män iakttagas och främjas.

Högskolorna bör vidare i sin verksamhet främja förståelsen för andra länder och för internationella förhållanden.

9 § Den grundläggande högskoleutbildningen skall, utöver kunskaper och färdigheter, ge studenterna förmåga till självständig och kritisk bedömning, förmåga att självständigt lösa problem samt förmåga att följa kunskapsutvecklingen, allt inom det område som utbildningen avser. Utbildningen bör också utveckla studenternas förmåga till informationsutbyte på vetenskaplig nivå.

Forskarutbildningen skall, utöver vad som gäller för grundläggande högskoleutbildning, ge de kunskaper och färdigheter som behövs för att självständigt kunna bedriva forskning.

Relevanta föreskrifter i högskoleförordningen (SFS 1993:100)

6 kap. Grundläggande högskoleutbildning; allmänna bestämmelser, examina samt vad som skall ingå i kursplan och utbildningsplan.

8 kap. Forskarutbildning

Bilaga 2-Examensordning

A) Generella examina

B) Yrkesexamina

Bilaga 2 Kvalitetsaspekter

Kvalitetsaspekter vid nationella ämnes- och programutvärderingar

Högskoleverket granskar utbildningarnas kvalitet vad avser förutsättningar, genomförande och resultat. Flera av kvalitetsaspekterna och kommentarerna till dessa bygger på Högskoleverkets tidigare erfarenheter bland annat från examensrättsprövningar. Då inget annat anges gäller de kvalitetsaspekterna såväl grund- som forskarutbildning.

Utbildningens förutsättningar

Student-/doktorandgruppens rekrytering och sammansättning Studenternas/doktorandernas förkunskaper, förförståelse och motivation liksom kvaliteten på eventuella förberedande utbildningar är viktiga ingångsfaktorer som påverkar kvaliteten i utbildningen. Dessa faktorer styrs till stor del av information, studievägledning, behörighet och antagningsförfaranden. Studentgruppens storlek liksom hur den är sammansatt avseende kön, ålder, social och etnisk bakgrund påverkar de läroprocesser som utvecklas i utbildningen. Hur och vilka studenter som rekryteras till forskarutbildningen påverkar dess kvalitet.

Lärarkompetens och möjligheter till kompetensutveckling

Hög kvalitet förutsätter att utbildningen bärs upp av lärare med vetenskaplig/konstnärlig skolning inom ämnet/ämnesområdet och med god pedagogisk förmåga. Forskarutbildade eller konstnärligt nyskapande lärare/handledare som både forskar och utbildar är en av förutsättningarna för att åstadkomma ett nära samband mellan forskning och utbildning. Lärarna skall också ha möjligheter att upprätthålla och vidareutveckla sin vetenskapliga/konstnärliga och pedagogiska kompetens. Dynamiken och komplementariteten mellan lärares vetenskapliga skolning och yrkesanknutna erfarenhet kan vara viktig att beakta.

Utbildningens mål, innehåll och organisation uttrycks i utbildningsplan, kursplaner eller på annat sätt. Dessa skall innefatta eller anknyta till målen i högskolelagen samt tillämpliga föreskrifter i högskoleförordningen. Graden av måluppfyllelse bör vara möjlig att bedöma. God ledning och tydlig organisation med klar ansvarsuppdelning samt gott administrativt stöd är betydelsefullt. Såväl långsiktighet som kontinuerlig förnyelse av utbildningen är viktig. Likaså studenternas/doktorandernas, lärarnas och den övriga personalens möjligheter att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen. Initiativ till förnyelse av utbildningens organisation, innehåll och pedagogik för att till exempel utveckla möjligheterna till flexibelt lärande är innovativa

kvalitetsfaktorer att beakta. Krav på ämnesdjup inom grundutbildningen bör kompletteras med krav på viss ämnesbredd.

Bibliotek och övrig informationsförsörjning

Gynnsamma utbildningsbetingelser förutsätter god tillgång på vetenskaplig litteratur av skilda slag inom relevanta ämnesområden. Biblioteket är en pedagogisk resurs och samarbetet med studenter, lärare och utbildningsansvariga är viktigt. Tillgång till sökmöjligheter via datorer likaså. För konstnärliga utbildningar är kontakten med en konstnärligt aktiv miljö viktig.

Lokaler och utrustning

En god infrastruktur som också ger möjlighet till flexibelt lärande är viktig för en väl fungerande utbildning, exempelvis vad gäller tillgången till studieplatser, mötesplatser, datorer, laborationssalar m.m.

Genomförandet av utbildningen

Studenternas/doktorandernas arbetsituation

Tempo och former för lärande i utbildningen samt vilka krav som ställs på studenternas eller doktorandernas arbetsinsatser är viktiga faktorer i genomförandet. Grundutbildning: Hur en högskolenybjörjare introduceras i högskolemiljön har betydelse för det fortsatta lärandet. Forskarutbildning: För att genomföra forskarutbildning inom utsatt tid krävs god handledning.

Lärarnas arbetsituation

Universitetslärares olika roller som lärare/handledare, forskare/utövande konstnär och administratör samt omfattningen av dessa påverkar utbildningens kvalitet.

Utbildningens uppläggning

Utbildningen bör svara mot det aktuella kunskaps- och forskningsläget, bland annat genom kopplingar till pågående forskning och aktuella forskningsresultat i form av lärarledd undervisning, seminarier etc. Integreringen av teoretisk och tillämpad kunskap har betydelse för framtida yrkesrelevans. Så också extern samverkan såväl med det omgivande samhället som med andra akademiska miljöer, nationellt och internationellt t.ex. genom lärar- och studentutbyten.

Examinationsformer

Formerna för examination styr i stor utsträckning de sätt varpå studenterna tillägnar sig innehållet i en utbildning. Mot denna bakgrund är bedömningar av de examinationsformer som tillämpas en viktig del i kvalitetsgranskningen, t.ex. hur relevanta examinationsformerna är i relation till målen för utbildningen. Externa bedömningar av examinationsformer och examinationsresultat kan bidra till att höja utbildningens kvalitet.

En kritisk och kreativ miljö för utbildningen

Denna kvalitetsaspekt kan ses som en syntes av övriga nämnda aspekter. Utbildningens kvalitativa nivå avgörs av sammantagna faktorer i ett inbördes samspel. Ett väl fungerande nätverk av kontakter med närliggande utbildningar, angränsande ämnen och ämnesområden både nationellt och internationellt, bidrar till att konstituera den kritiska och kreativa miljön. Likaså möjligheterna för såväl studenter/doktorander som lärare/handledare att på olika mötesplatser och i olika konstellationer utbyta åsikter av betydelse för utbildningen och lärandet.

Utbildningens resultat

Utvärdering och kvalitetsarbete

Enligt riksdagens beslut från 2000-04-12 (Protokoll 1999/2000:96) skall kursvärderingar vara obligatoriska inom högskolan. Lärarnas åtgärder styr kursvärderingarnas roll i vidareutvecklingen av utbildningen. Betydelsefullt är också om institutionen/motsvarande har ett system för att ta reda på hur studenterna utöver kursnivån värderar hela sin utbildning samt hur detta system tillämpas. Kopplingar mellan utvärderingar av utbildningen och kvalitetsarbete på olika nivåer är viktiga. Det är också av intresse i vad mån högskolan har system för att försäkra sig om att studenterna/doktoranderna har uppnått målen med utbildningen samt att deras prestationer har tillräcklig hög kvalitet.

Uppföljning

Huruvida utbildningen har system för återföring av synpunkter från tidigare studenter och doktorander har relevans för kvaliteten. Likaså om utbildningsansvariga låter utföra avnämningarundersökningar eller på andra sätt inhämtar externa intressenters bedömningar av utbildningens värde för arbets- och samhällslivet samt om man följer upp de utexaminerades karriär på arbetsmarknaden. Nationella och internationella jämförelser av utbildningen kan vara pådrivande i kvalitetsutvecklingen. Internationella jämförelser blir också allt viktigare i en alltmer internationaliserad utbildnings- och arbetsmarknad.

Genomströmning (nyckeltal)

Att studenter och doktorander klarar sin utbildning inom beräknade tidsramar är ett uttryck för kvalitet även om hög genomströmning inom grundutbildningen också kan indikera att kravnivån satts alltför lågt.

Bilaga 3 Manual för självvärdering

Inledning

Självvärderingen är jämte platsbesöket och den externa bedömningen en viktig del i utvärderingen. Självvärderingen innebär att institutionen själv analyserar den egna verksamheten och gör en värdering av den. Självvärderingen utgör underlag för dialog mellan institutionen och den externa bedömargruppen och bidrar med material till helhetsbedömningen av utbildningen. En väl genomförd självvärdering är ett mycket effektivt sätt att få igång den egna kvalitetsutvecklingsprocessen. Utvärderingen omfattar både grundutbildning och forskarutbildning. Av praktiska skäl är frågorna uppdelade i en del för grundutbildningen och en del för forskarutbildningen.

Som bilaga till självvärderingen bifogas kurs- och utbildningsplaner inklusive litteraturlistor.

Självvärderingens uppläggning

Utöver frågorna i manualen bör ämnesspecifika frågor läggas till. Högskoleverket och institutionerna samråder om vilka frågor som skall ingå i självvärderingen.

Manualen bygger på en beprövad planeringsmodell¹ för utvärdering och kvalitetsprövning. Huvudkomponenterna är *Förutsättningar – Process – Resultat*. Modellen ger en helhetssyn på det utvärderade programmet/ämnet vilket medför att man bl. a. studerar mål, pedagogiska och organisatoriska ramar, undervisningsprocesser, resultat i vid mening m.m. Det är av stor vikt för förståelsen av resultatet att studera både förutsättningarna och processen.

Självvärderingarnas genomförande

För att självvärderingen skall bli så användbar som möjligt för institutionen och utgöra underlag för utveckling av den egna utbildningen är det önskvärt att arbetet genomförs brett på respektive institution. Tidigare erfarenheter visar att olika aspekter som skall belysas bör beredas på olika sätt genom t.ex. egna utredningar, i olika arbetsgrupper, i samarbete med studenter/doktorander och studentorganisationer etc. De olika grupper av personal och studenter/doktorander som är involverade i utbildningen ges därigenom möjlighet att delta i eller framföra sina synpunkter på självvärderingen. Arbetet bör ledas av en projektledare/ansvarig som också är kontaktperson gentemot Högskole-

¹ Se t.ex. Donabedian, A., 1973. *Aspects of Medical Care Administration*. Cambridge Massachusetts: Harvard University Press eller Lundmark, A. 1985: *Utvärdering av personalutbildning*. Stockholm: Arbetslivscentrum eller Forsberg, B m.fl. 1984: *Att planera utbildning*. Lund Studentlitteratur eller Franke-Wikberg, S., 1992: *Utvärderingens mångfald-några ledtrådar för vilsna utbildare*. UHÄ-rapport 1992:4.

verket. Den färdiga rapporten behandlas i det organ som beslutar om utbildningarna.

Självvärderingsrapporten bör omfatta högst 20 A4-sidor per utbildningsdel och inlämnas till Högskoleverket både digitalt och i papperskopia i 7 exemplar. Eventuella angelägna bilagor kan bifogas självvärderingsrapporten. Det är dock viktigt att dessa inte utgör en förutsättning för förståelsen av självvärderingsrapporten.

Tidsplan

Självvärderingarna skall vara avslutade i så god tid att bedömare ges rimlig tid för inläsning innan platsbesöken och den externa bedömningen vidtar.

Del 1: Frågor om grundutbildningen

Förutsättningar

Med förutsättningar menas enkelt uttryckt *vad man har*. En viktig del av detta är målen för verksamheten. Målen för all högskoleutbildningen regleras i högskolelagen, där målen för både den grundläggande högskoleutbildningen och målen för forskarutbildningen anges. Yrkesexamina omfattas av högskoleförordningens bilaga 2. Därutöver gäller de mål som varje enskild högskola ställt upp för respektive utbildning.

Innehåll

1. Ge en kort beskrivning av institutionen/ämnet och grundutbildningen.
2. Hur stor del av utbildningen består av obligatoriska respektive valfria kurser?
3. Vilka möjligheter finns för studenterna att specialisera sig inom olika områden?

Mål

1. Vilka egna specifika mål har fakulteten/institutionen för utbildningen (dvs. mål utöver högskolelagen och högskoleförordningen)?
2. Hur relateras de egna målen till övergripande mål enligt högskolelagen och högskoleförordningen?
3. Behövs ändringar i de övergripande målen som gäller enligt högskolelagen och högskoleförordningen? Vilka?

Organisation

1. Ge en kort beskrivning av beslutsstrukturen inom institutionen eller motsvarande. (Hur är ledningen för grundutbildningen organiserad? Hur förankras beslut? Hur förmedlas fattade beslut vidare? Finns möjlighet för personer utanför de beslutande organen att påverka beslutsfattandet?)

Ekonomi

1. Vilka ekonomiska resurser har grundutbildningen till sitt förfogande (Hur fördelas och används utbildningens disponibla medel? Redogör för beslutsprocessen vad avser ekonomiska frågor.)

Studenterna

1. Hur många studenter har antagits per termin/läsår under de 3–5 senaste åren?
2. Hur ser studentgruppen ut? (Vilka förkunskaper har de? Hur ser antagningsförfarandet ut? Hur påverkar studenternas förkunskaper utbildningens uppläggning? Vilken är den genomsnittliga studietiden?)

Lärarna

1. Beskriv tillgången på lärare och annan personal. (Antal professorer, docenter, disputerade – odisputerade, lektorer, adjunkter, extra lärare på lösa timmar (och deras utbildning), annan personal. Är sammansättningen optimal?) Frågan gäller under innevarande termin.
2. Hur stor del av undervisningen fullgörs av anställda lärare respektive av lärare på lösa timmar? Frågan gäller under innevarande termin.
3. Vilka möjligheter finns till kompetensutveckling för lärare?
4. Vilka möjligheter har lektorer och adjunkter till forskning?
5. Hur stor andel av professorernas tjänstgöring utgörs av undervisning på grundutbildningen?

Infrastruktur

1. Vilka lokaler och vilken utrustning har utbildningen till sitt förfogande? (Är de ändamålsenliga?)
2. Beskriv tillgången på datorer, studieplatser och vetenskaplig informationsförsörjning.

Sammanfatta förutsättningarna i starka respektive svaga sidor. Vilka möjligheter finns till framtida utveckling av utbildningen? Vilka hinder finns för en gynnsam utveckling?

Process

Processen kan beskrivas som *det man gör* av de förutsättningar som finns. Flera faktorer är viktiga för en bra process såsom verksamhetsplanering, ledning och fördelning av arbete, ekonomihantering, information och kommunikation. Undervisningens innehåll, omfång och svårighetsgrad, läromedlens funktion samt lärarnas roll är andra exempel på faktorer som har stor betydelse för processen.

Uppföljning och utvärdering, annan resultatåterföring och verksamhetsutveckling är värdefulla inslag för att processen skall kvalitetssäkras och utvecklas.

Vetenskaplig grund och kritiskt tänkande

1. Hur värnas den vetenskapliga grunden i undervisningen?
2. Hur ges studenterna möjlighet att utveckla förmågan till kritiskt och självständigt tänkande?
3. Hur stimuleras studenternas forskningsintresse i utbildningen?

Studenternas påverkansmöjligheter

1. Vilka möjligheter har studenterna att utöva inflytande över och ta ansvar för utbildningen?

Pedagogik – Undervisningsformer – Examinationsformer

1. Vilken pedagogisk grundsyn finns i utbildningen?
2. Vilka undervisningsformer tillämpas? Hur mycket lärarledd undervisning ges och i vilka former? (Har förändringar skett under senare år? Varför? Om inte, varför? Vilken undervisningsform dominerar utbildningen? Ändras undervisningsformen under studietiden?)
3. Hur främjas studentaktivitet i undervisningen?
4. I vilken omfattning förekommer muntlig och skriftlig färdighetsträning?
5. Vilka examinationsformer förekommer under utbildningen?
6. Vilken överensstämmelse har examinationen med utbildningens mål?

Studieavbrott/uppehåll

1. Finns problem med studieuppehåll/studieavbrott? Om ja, varför?

Samverkan – Internationalisering

1. Vilken relation har utbildningen till omvärlden och den s.k. tredje uppgiften? (Finns praktikplatser, annat samarbete med framtida arbetsgivare, m.m.?)
2. Vilka internationella inslag finns i utbildningen?
3. Vilka möjligheter till internationella kontakter finns för studenter och de olika personalgrupperna, t.ex. studerandeutbyte, lärar-/personalutbyte, deltagande i konferenser m.m.? Hur många studenter från andra länder studerar vid institutionen?
4. Görs nationella och internationella jämförelser?
5. Förekommer samarbete med andra utbildningar nationellt och/eller internationellt?

Sammanfatta processen i starka respektive svaga sidor. Vilka möjligheter finns till framtida utveckling av utbildningen? Vilka hinder finns för en gynnsam utveckling?

Resultat

Resultatet kan beskrivas som *det man får* till följd av förutsättningarna och processen. Resultaten är en följd av vad man lärt sig under en utbildning.

I bedömningen av resultatet ställs också kostnaden i relation till resultatet. Det är också viktigt att i sammanhanget relatera resultaten till målen för utbildningen och även till förväntad yrkesrelevans.

Genomströmning

1. Hur är genomströmningen inom ämnets grundutbildning? Hur många uppsatser på C- respektive D-nivå har examinerats de senaste 3–5 åren? Hur stor andel C- respektive D-nivå studenter slutför sina uppsatser inom den tid som motsvarar poängkravet och heltidsstudier?

Uppföljning

1. Vart tar studenterna vägen efter examen, alternativt efter att ha uppnått fordringar för C- respektive D-nivå i ämnet?

Utvärdering och kvalitetsarbete

1. Beskriv fakultetens/institutionens kvalitetsarbete och därmed eventuellt sammanhängande administration och stödfunktioner. (Vilken betydelse har institutionens eget kvalitetsarbete haft under de tre senaste åren?)
2. Vilka andra utvärderingar och uppföljningar har genomförts? (Vilken betydelse har dessa haft för utbildningens utveckling? Hur har dessa följts upp?)
3. Finns det exempel på utvecklingsinsatser som institutionen vill lyfta fram?
4. Hur iakttas och främjas jämställdhet i utbildningen?

Måluppfyllelse

1. I vilken utsträckning uppnår institutionen/fakulteten sina mål? (Hur ser måluppfyllelsen ut i relation till de nationella målen, de egna (lokala) målen samt kursplanerna?)

Ekonomi

1. Hur är kvaliteten på utbildningen relaterad till kostnaden för densamma? (Är utbildningen optimal i relation till vad den kostar?)

Sammanfatta resultatet i starka respektive svaga sidor. Vilka möjligheter finns till framtida utveckling av utbildningen? Vilka hinder finns för en gynnsam utveckling?

Sammanfattande värdering

1. Hur värderar ni de starka respektive svaga sidor som självvärderingen har identifierat? Vilka är de viktigaste?
2. Hur värderar ni möjligheterna och hinder inför framtiden? Vad bedöms mest betydelsefullt av det som har identifierats i självvärderingen?
3. Vilka förändringar föreslår ni som de viktigaste att genomföra i framtiden som en följd av självvärderingen?
4. Beskriv kopplingen mellan grund- och forskarutbildningen. (3§ i högskolelagen kap. 1) Hur ser den ut och hur fungerar den?
5. Vilka särskilda förhållanden anser ni förtjänar att lyftas fram?

Del 2: Frågor om forskarutbildningen

Förutsättningar

Med förutsättningar menas enkelt uttryckt *vad man har*. En viktig del av detta är målen för verksamheten. Målen för all högskoleutbildning regleras i högskolelagen, där målen både för den grundläggande högskoleutbildning och för forskarutbildningen anges. Därutöver gäller de mål som varje enskild högskola ställt upp för respektive utbildning.

Innehåll

1. Ge en kort beskrivning av forskarutbildningen.

Mål

1. Vilka egna mål har fakulteten/institutionen med forskarutbildningen?
2. Hur relateras utbildningen och doktorandernas avhandlingsarbete till målen?

Organisation

1. Ge en kort beskrivning av beslutsstrukturen inom fakulteten/institutionen. (Hur är ledningen för forskarutbildningen organiserad? Hur förankras beslut? Hur förmedlas fattade beslut vidare? Finns möjlighet för personer utanför de beslutande organen att påverka beslutsfattandet?)

Ekonomi

1. Vilka ekonomiska resurser har forskarutbildningen till sitt förfogande. (Hur fördelas och används utbildningens disponibla medel? Redogör för beslutsprocessen vad avser ekonomiska frågor.)

Doktorander

1. Hur många doktorander har antagits per termin och läsår under de 3–5 senaste åren?
2. Beskriv rekryteringen av doktorander.

3. Beskriv hur studieplanerna hanteras av institutionen. Hur beslutas de individuella studieplanerna? Hur följs de upp?
4. Har doktoranden en egen budget att förfoga över? Om ja, ange ungefärlig storlek och motivet för detta.
5. Beskriv omfattningen av doktorandernas institutionstjänstgöring.
6. Finns industridoktorander? Beskriv i förekommande fall deras situation i förhållande till andra doktorander. Beskriv även deras förhållande till industrin och deras förankring på ämnesinstitutionen.

Lärare

1. Beskriv tillgången på lärare och handledare och deras akademiska status. Finns biträdande handledare?
2. I vilken omfattning har föreläsare från andra institutioner (inhemska som utländska) använts?
3. I vilken omfattning har handledare (inhemska som utländska) från andra institutioner anlåtats inom ramen för forskarutbildningen?

Infrastruktur

1. Vilka lokaler och vilken utrustning har utbildningen till sitt förfogande. (är de ändamålsenliga?)
2. Beskriv tillgången på datorer, studieplatser och vetenskaplig informationsförsörjning.

Sammanfatta förutsättningarna i starka respektive svaga sidor. Vilka möjligheter finns till framtida utveckling av utbildningen? Vilka hinder finns för en gynnsam utveckling?

Process

Processen kan beskrivas som *det man gör* av de förutsättningar som finns. Flera faktorer är viktiga för en bra process såsom verksamhetsplanering, ledning och fördelning av arbete, ekonomihantering, information och kommunikation. Undervisningens innehåll, omfång och svårighetsgrad, läromedlens funktion samt lärarnas roll är andra exempel på faktorer som har stor betydelse för processen.

Uppföljning och utvärdering, annan resultatåterföring och verksamhetsutveckling är värdefulla inslag för att processen skall kvalitetssäkras och utvecklas.

Kurser

1. Hur omfattande kurskrav ingår i programmets forskarutbildning? Hur många poäng av forskarutbildningen är kurser?
2. Förekommer det att kurserna anpassats till doktorandernas egna avhandlingsarbeten? Om ja, ange på vilket sätt?
3. Vad är det för karaktär på kurserna (obligatoriska, valfria, frivilliga)?

Seminarier, konferenser, praktik

1. Bedrivs seminarieverksamhet inom ramen för forskarutbildningen? Om ja, beskriv kortfattat seminarieverksamheten. Existerar det någon form av ”högre seminarier” vid sidan av forskarutbildningsseminarierna som även doktoranderna har tillträde till?
2. Har konferenser anordnats inom ramen för forskarutbildningen? Om ja, beskriv kortfattat inriktning och omfattning på de konferenser som anordnats.
3. Har praktik hos – eller uppdrag av – potentiella avnämare ingått i forskarutbildningens verksamhet? Om så är fallet, beskriv kortfattat hur det fungerat.

Annan aktivitet

1. Har det förekommit annan aktivitet utöver de ovan nämnda?

Avhandling

1. Är licentiatavhandling obligatoriskt före doktorsavhandling? Hur ser man från ledningens sida på relationen mellan licentiat- och doktorsavhandling?
2. Föreslås avhandlingsämnet i allmänhet av institutionen eller av doktoranden?
3. Bedrivs avhandlingsarbetet vanligtvis enskilt eller i forskningsgrupp?
4. Publiceras vanligtvis monografier eller sammanläggningsavhandlingar?

Examinations- och undervisningsformer

1. Vilka examinationsformer förekommer under utbildningen? Varför har man valt just dessa?
2. Vilka undervisningsformer förekommer under utbildningen? Varför har man valt just dessa?

Samarbetsformer

1. Förekommer det samarbete mellan institutioner på olika högskolor inom Sverige? Beskriv i så fall detta samarbete.
2. Har det skett något samarbete med andra forskarutbildningar och/eller forskarskolor? Beskriv i så fall detta samarbete.
3. Har forskarutbildningen inneburit ett samarbete med utländska universitet? Beskriv i så fall detta samarbete.
4. Har forskarutbildningen inneburit samarbete med potentiella avnämare utanför universitetet? Beskriv i så fall detta samarbete.
5. Har det tvärvetenskapliga samarbetet ökat? Beskriv i så fall på vilket sätt.

Strategier för ökad genomströmning

1. Redogör för eventuella strategier för ökad genomströmning.
2. Hur påverkar forskarutbildningens organisation tiden till examen?

3. I vilken utsträckning förekommer avhopp? Vilka hoppar av och varför?

Kvalitetsarbete

1. Hur sker kvalitetsarbetet inom forskarutbildningen?
2. Finns det exempel på utvecklingsinsatser som institutionen vill lyfta fram?
3. Hur iakttas och främjas jämställdhet i utbildningen?

Sammanfatta processen i starka respektive svaga sidor. Vilka möjligheter finns till framtida utveckling av utbildningen? Vilka hinder finns för en gynnsam utveckling?

Resultat

Resultatet kan beskrivas som *det man får* till följd av förutsättningarna och processen. Resultaten är en följd av vad man lärt under en utbildning. I bedömningen av resultatet ställs också kostnaden i relation till resultatet. Det är också viktigt att i sammanhanget relatera resultaten till målen för utbildningen och även till den förväntade yrkesrelevansen.

1. Hur uppnår forskarutbildningen målen för utbildningen?
2. Hur stor är efterfrågan på forskarutbildade inom forskarutbildningens verksamhetsområde? Har det skett någon rekrytering innan utbildningen har slutförts?
3. Vad kommer att hända med de forskarutbildade om den externa efterfrågan inte infinner sig? Beskriv tillgången på tjänster på institutionen för personer som nyligen har disputerat.
4. Hur relaterar kvaliteten på utbildningen till kostnaden för densamma?

Sammanfatta resultatet i starka respektive svaga sidor. Vilka möjligheter finns till framtida utveckling av utbildningen? Vilka eventuella hinder finns mot en gynnsam utveckling?

Sammanfattande värdering

1. Hur värderar forskarutbildningen de starka respektive svaga sidor som självvärderingen har identifierat? Vilka är de viktigaste?
2. Hur värderar forskarutbildningen möjligheterna inför framtiden och vilka hinder bedöms som mest betydelsefulla av dem som självvärderingen har identifierat?
3. Vilka förändringar föreslår forskarutbildningen som de viktigaste att genomföra i framtiden som en följd av självvärderingen?
4. Beskriv kopplingen mellan grund- och forskarutbildningen. (3§ i högskolelagen kap. 1) Hur ser den ut och hur fungerar den?
5. Vilka särskilda förhållanden anser ni förtjänar att särskilt lyftas fram?

Högskoleverkets rapportserie

Granskning och bedömning av kvalitetsarbete vid universitet och högskolor

Bilagor:

- Bilaga 1: Vägledning för lärosäten vid bedömning av kvalitetsarbete
- Bilaga 2: Handledning för bedömare av kvalitetsarbete vid universitet och högskolor

Högskoleverkets rapportserie 1995:1 R

Grundskollärautbildningen 1995

Högskoleverkets rapportserie 1996:1 R

Examensrättsprövning – Utbildning i biodynamisk odling

Högskoleverkets rapportserie 1996:2 R

Tillsynsrapport – Avgiftsfri utbildning

Högskoleverkets rapportserie 1996:3 R

Examensrättsprövning – Konstnärlig kandidat- och magisterexamen

Högskoleverkets rapportserie 1996:4 R

Examensrättsprövning – Kyrkomusikalisk utbildning vid Skändalsinstitutet

Högskoleverkets rapportserie 1996:5 R

Kvalitetsarbete vid universitet och högskola

Högskoleverkets rapportserie 1996:6 R

Vårdutbildningar i högskolan – En utvärdering

Högskoleverkets rapportserie 1996:7 R

Årsrapport för universitet och högskolor 1994/95

Högskoleverkets rapportserie 1996:8 R

Forskarutbildningen inom det språkvetenskapliga området – En utvärdering

Högskoleverkets rapportserie 1996:9 R

The National Quality Audit of Higher Education in Sweden

Högskoleverkets rapportserie 1996:10 R

Avgiftsbelagd utbildning i privat regi – En utredning

Högskoleverkets rapportserie 1996:11 R

Kriterier för benämningen universitet – En utredning

Högskoleverkets rapportserie 1996:12 R

Kvinnor och män i högskolan. Från gymnasium till forskarutbildning

Högskoleverkets rapportserie 1996:13 R

Swedish Universities & University Colleges 1994/95

– Short Version of Annual Report

Högskoleverkets rapportserie 1996:14 R

Examensrättsprövning – Teologisk utbildning vid frikyrkliga seminarier och vid Umeå universitet

Högskoleverkets rapportserie 1996:15 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Borås

Högskoleverkets rapportserie 1996:16 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Uppsala universitet

Högskoleverkets rapportserie 1996:17 R

Examensrättsprövning – Uppföljning av teologisk utbildning

Högskoleverkets rapportserie 1996:18 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Jönköping

Högskoleverkets rapportserie 1996:19 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Karlstad

Högskoleverkets rapportserie 1996:20 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Lärarhögskolan i Stockholm

Högskoleverkets rapportserie 1996:21 R

Högskoleprovet – Genom elva forskares ögon

Högskoleverkets rapportserie 1996:22 R

Högskola på Gotland

Högskoleverkets rapportserie 1996:23 R

Rätt att inrätta professurer – Högskoleverkets prövning av Högskolan i Kalmar, Karlstad, Växjö, Örebro samt Mitthögskolan och Mälardalens högskola

Högskoleverkets rapportserie 1996:24 R

Årsrapport för universitet & högskolor 1994/95

– Kortversion

Högskoleverkets rapportserie 1996:25 R

Förslag till meritvärdering vid urval på betyg – Högskoleverkets förslag till meritvärdering av nya och gamla gymnasiebetyg m.m.

Högskoleverkets rapportserie 1996:26 R

Redovisning vid universitet och högskolor – Rapport till regeringen

Högskoleverkets rapportserie 1996:27 R

Quality Audit of Uppsala University

Högskoleverkets rapportserie 1996:28 R

Tillsynsrapport – Förfarande med inaktiva doktorander

Högskoleverkets rapportserie 1996:29 R

Examensrättsprövning – Prövning av medieutbildningen vid Mediehögskolan i Uppsala

Högskoleverkets rapportserie 1996:30 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbete vid fem lärosäten

Högskoleverkets rapportserie 1997:1 R

Högskoleutbildningar inom vård och omsorg – En utredning

Högskoleverkets rapportserie 1997:2 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan Kristianstad

Högskoleverkets rapportserie 1997:3 R

Examensrättsprövning – Lärarutbildning vid högskolorna i Borås och Halmstad

Högskoleverkets rapportserie 1997:4 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Örebro

Högskoleverkets rapportserie 1997:5 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan Dalarna

Högskoleverkets rapportserie 1997:6 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Operahögskolan i Stockholm

Högskoleverkets rapportserie 1997:7 R

Kvalitet och förändring

Högskoleverkets rapportserie 1997:8 R

Rekruteringsmål för kvinnliga professorer – ett regeringsuppdrag

Högskoleverkets rapportserie 1997:9 R

Examensrättsprövning – Utbildningar vid Södertörns högskola

Högskoleverkets rapportserie 1997:10 R

Examensrättsprövning – Grundskolläraexamen vid Högskolan i Falun/Borlänge, Högskolan i Jönköping och Högskolan i Kristianstad

Högskoleverkets rapportserie 1997:11 R

Examensrättsprövning – Utbildningar vid Företagsekonomiska Institutet, Stockholms Musikpedagogiska Institutet och Högskolan i Gävle/Sandviken

Högskoleverkets rapportserie 1997:12 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Karlskrona/Ronneby

Högskoleverkets rapportserie 1997:13 R

Examensrättsprövning – Utbildning i pedagogiskt drama vid tre folkhögskolor

Högskoleverkets rapportserie 1997:14 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Gävle/Sandviken

Högskoleverkets rapportserie 1997:15 R

Poänggivande uppdragsutbildning i högskolan

Högskoleverkets rapportserie 1997:16 R

Årsrapport för universitet & högskolor 1995/96

Högskoleverkets rapportserie 1997:17 R

Swedish Universities & University Colleges 1995/96

– Short Version of Annual Report

Högskoleverkets rapportserie 1997:18 R

Årsrapport för universitet och högskolor 1995/96 – Kortversion

Högskoleverkets rapportserie 1997:19 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Mälardalens högskola

Högskoleverkets rapportserie 1997:20 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Danshögskolan

Högskoleverkets rapportserie 1997:21 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Kungliga Musikhögskolan

Högskoleverkets rapportserie 1997:22 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Lunds universitet

Högskoleverkets rapportserie 1997:23 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Halmstad

Högskoleverkets rapportserie 1997:24 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Kalmar

Högskoleverkets rapportserie 1997:25 R

Kandidat- och magisterexamen vid Kungliga Musikhögskolan – Examensrättsprövning

Högskoleverkets rapportserie 1997:26 R

Uppföljning av resurstillemningsystemet för grundläggande högskoleutbildning – ett regeringsuppdrag

Högskoleverkets rapportserie 1997:27 R

Bilateralt forskningsamarbete med Östeuropa

– ett regeringsuppdrag

Högskoleverkets rapportserie 1997:28 R

Läkarutbildningen i Sverige – hur bra är den?

Bilagor:

- Självvärdering och extern bedömning
- Vad säger studenterna om läkarutbildningen?
- Vad säger AT-läkare, handledare och examinatorer om läkarutbildningen?

Högskoleverkets rapportserie 1997:29 R

Apotekarutbildningen vid ytterligare en högskola? – Ett regeringsuppdrag

Högskoleverkets rapportserie 1997:30 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Mitthögskolan

Högskoleverkets rapportserie 1997:31 R

Gymnasieläraryxamen vid Högskolan Dalarna, Luleå tekniska universitet och Mitthögskolan – Examensrättsprövning

Högskoleverkets rapportserie 1997:32 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbete vid universitet och högskolor

Bilagor:

- Vägledning för lärosäten vid bedömning av kvalitetsarbete
- Handledning för bedömare av kvalitetsarbete vid universitet och högskolor

Högskoleverkets rapportserie 1997:33 R

Konstnärlig högskoleexamen i konst och design vid fem hantverksskolor – Examensrättsprövning

Högskoleverkets rapportserie 1997:34 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Kungl. Konsthögskolan

Högskoleverkets rapportserie 1997:35 R

Examensmål för lärarexamina

Högskoleverkets rapportserie 1997:36 R

Rätt att inrätta professurer – Högskoleverkets prövning av Högskolan i Halmstad, Högskolan i Karlskrona/Ronneby, Högskolan i Örebro, Idrottshögskolan samt Mitthögskolan

Högskoleverkets rapportserie 1997:37 R

Magisterexamensprövning vid elva högskolor – Examensrättsprövning

Högskoleverkets rapportserie 1997:38 R

Examinationen i högskolan – Slutrapport från Högskoleverkets examinationsprojekt

Högskoleverkets rapportserie 1997:39 R

Tillväxt och växtvärk – Uppföljning av magister-examensrätt på medelstora högskolor

Högskoleverkets rapportserie 1997:40 R

Kvalitetsarbete – ett sätt att förbättra verksamhetens kvalitet vid universitet och högskolor. Halvtidsrapport för granskningen av kvalitetsarbetet vid universitet och högskolor

Högskoleverkets rapportserie 1997:41 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Kungl. Tekniska högskolan

Högskoleverkets rapportserie 1997:42 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Stockholms universitet

Högskoleverkets rapportserie 1997:43 R

Kvinnor och män i högskolan – från gymnasium till forskarutbildning

1986/87–1995/96

Högskoleverkets rapportserie 1997:44 R

Magisterexamen söker identitet

Högskoleverkets rapportserie 1997:45 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Skövde

Högskoleverkets rapportserie 1997:46 R

Hur står det till med kvaliteten i högskolan?

Högskoleverkets rapportserie 1998:1 R

De första 20 åren – utvecklingen vid de mindre och medelstora högskolorna sedan 1977

Högskoleverkets rapportserie 1998:2 R

Quality Audit of Mid-Sweden University College

Högskoleverkets rapportserie 1998:3 R

Särskilda utbildningsåtgärder – vad blev det av dem?

En uppföljningsstudie av vissa särskilda utbildningsåtgärder inom högskolan som finansierats med arbetsmarknadspolitiska medel, enligt regeringens uppdrag

Högskoleverkets rapportserie 1998:4 R

”En utmärkt möjlighet att byta karriär”

NT:SVUX-satsningen – vad blev det av den?

Högskoleverkets rapportserie 1998:5 R

”Bara jag får chansen att få visa vad jag kan”

Satsningen på aspirantutbildningen – vad blev det av den?

Högskoleverkets rapportserie 1998:6 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Karolinska Institutet

Högskoleverkets rapportserie 1998:7 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Trollhättan/Uddevalla

Högskoleverkets rapportserie 1998:8 R

Magister- och kandidatexamen i huvudämnen inom vård och omsorg

Högskoleverkets rapportserie 1998:9 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Konstfack

Högskoleverkets rapportserie 1998:10 R

Högskola i dynamisk utveckling – fyra högskolors förutsättningar att bli universitet

Högskoleverkets rapportserie 1998:11 R

Kan kiropraktor- och naprapatutbildningar inordnas i den statliga högskolan? En utredning

Högskoleverkets rapportserie 1998:12 R

Women and men in higher education – from upper secondary to postgraduate training 1986/87–1995/96

Högskoleverkets rapportserie 1998:13 R

Diakonivetenskap vid Ersta Sköndal högskola – Examensrättsprövning

Högskoleverkets rapportserie 1998:14 R

Värdering & erkännande av utländsk högskoleutbildning, principer och metodik

Högskoleverkets rapportserie 1998:15 R

Utbildning och forskning för strategisk internationalisering, Redovisning av ett regeringsuppdrag

Högskoleverkets rapportserie 1998:16 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid SLU

Högskoleverkets rapportserie 1998:17 R

Sjöbefälsutbildningar i högskolan – En utvärdering

Högskoleverkets rapportserie 1998:18 R

Sjöbefälsutbildning vid Comet AB – Examensrättsprövning

Högskoleverkets rapportserie 1998:19 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Chalmers tekniska högskola

Högskoleverkets rapportserie 1998:20 R

Forsatt granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid universitet och högskolor – Utgångspunkter samt angrepp- och tillvägagångssätt för Högskoleverkets bedömningsarbete

Högskoleverkets rapportserie 1998:21 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Teaterhögskolan i Stockholm

Högskoleverkets rapportserie 1998:22 R

Årsrapport för universitet & högskolor 1997

Högskoleverkets rapportserie 1998:23 R

Swedish Universities & University Colleges 1997 – Short Version of Annual Report

Högskoleverkets rapportserie 1998:24 R

Årsrapport för universitet och högskolor 1997 – Kortversion

Högskoleverkets rapportserie 1998:25 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Göteborgs universitet

Högskoleverkets rapportserie 1998:26 R

Vetenskapsområden. Bedömning av tre högskolor

Högskoleverkets rapportserie 1998:27 R

Ny yrkesexamina inom hälso- och sjukvård - ett regeringsuppdrag

Högskoleverkets rapportserie 1998:28 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Dramatiska institutet

Högskoleverkets rapportserie 1998:29 R

Läroarbete vid högskolorna i Karlskrona/Ronneby, Mälardalen, Kristianstad och Södertörn

Högskoleverkets rapportserie 1998:30 R

Högskolans lokaler – ett regeringsuppdrag

Högskoleverkets rapportserie 1998:31 R

Tillgodoräknande av kurs – Tillsynsrapport

Högskoleverkets rapportserie 1998:32 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Luleå tekniska universitet

Högskoleverkets rapportserie 1998:33 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Växjö

Högskoleverkets rapportserie 1998:34 R

Ett system för forskningsinformation på Internet (SAFARI) – Ett regeringsuppdrag

Högskoleverkets rapportserie 1998:35 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Växjö

Högskoleverkets rapportserie 1998:36 R

En försvarshögskola på väg mot akademien – En bedömning av hur Försvarshögskolans stabsprogram, chefsprogram och totalförsvarsprogram förhåller sig till likartad utbildning inom högskolan vad avser nivå och kvalitet

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Umeå universitet
Högskoleverkets rapportserie 1998:38 R

Rättssaker examination – en tillsynsrapport
Högskoleverkets rapportserie 1998:39 R

Doktorander från länder utanför Norden och Europeiska unionen
Högskoleverkets rapportserie 1998:40 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Handelshögskolan
Högskoleverkets rapportserie 1999:1 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Linköpings universitet
Högskoleverkets rapportserie 1999:2 R

Magisterexamen söker identitet. Del II
Högskoleverkets rapportserie 1999:3 R

Dimensionering av lärarutbildning – analys inför samråd 1998
Högskoleverkets rapportserie 1999:4 R

Högskolornas regler och delegeringssystem - Tillsynsrapport
Högskoleverkets rapportserie 1999:5 R

Högskolans ansvar för studenthälsovården - Tillsynsrapport
Högskoleverkets rapportserie 1999:6 R

Vad händer sedan? Avnämarna av gymnasieskolan och av högskolans grundutbildning
Högskoleverkets rapportserie 1999:7 R

Arkitektutbildningen – Högskoleverkets utredning och utvärdering
Högskoleverkets rapportserie 1999:8 R

Psykoterapeutexamen – Examensrättsprövning för tio enskilda utbildningsanordnare
Högskoleverkets rapportserie 1999:9 R

Utlandsstudier – till vilken nytta? En utvärdering av effekter av utlandsstudier
Högskoleverkets rapportserie 1999:10 R

Årsrapport för universitet och högskolor 1998
Högskoleverkets rapportserie 1999:11 R

Swedish Universities & University Colleges 1998
– Short Version of Annual Report
Högskoleverkets rapportserie 1999:12 R

Årsrapport för universitet och högskolor 1998 – Kortversion
Högskoleverkets rapportserie 1999:13 R

Högskolans uppdragsutbildning – Ett regeringsuppdrag
Högskoleverkets rapportserie 1999:14 R

Antagning till forskarutbildning
Högskoleverkets rapportserie 1999:15 R

Ny inriktning inom magisterexamen
Högskoleverkets rapportserie 1999:16 R

Rätt juristutbildning? Utvärdering av juristutbildningar
Högskoleverkets rapportserie 2000:1 R

Forskarskolor – ett regeringsuppdrag
Högskoleverkets rapportserie 2000:2 R

Journalistutbildningarna i högskolan
Högskoleverkets rapportserie 2000:3 R

Högskolestudier och funktionshinder
Högskoleverkets rapportserie 2000:4 R

Utbildningar inom vård och omsorg – en uppföljande utvärdering
Högskoleverkets rapportserie 2000:5 R

Utvärdering av Socionomutbildningar
Högskoleverkets rapportserie 2000:6 R

Förnyad granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Jönköping
Högskoleverkets rapportserie 2000:7 R

Lärosätenas arbete med jämställdhet, studentinflytande samt social och etnisk mångfald
Högskoleverkets rapportserie 2000:8 R

Goda exempel
Hur universitet och högskolor kan arbeta med jämställdhet, studentinflytande och social och etnisk mångfald
Högskoleverkets rapportserie 2000:9 R

Tentamen: "Plussning" och begränsning av antalet tillfällen
Högskoleverkets rapportserie 2000:10 R

Designutbildningar i Sverige. En utredning och utvärdering.
Högskoleverkets rapportserie 2000:11 R

Högskoleprovet – Gårdagens mål och framtida inriktning
Högskoleverkets rapportserie 2000:12 R

Eldsjälar och institutionell utveckling
Högskoleverkets rapportserie 2000:13 R

Antagning till högskolan – erfarenheter och visioner
Högskoleverkets rapportserie 2000:14 R

Att leda universitet och högskolor. En uppföljning och analys av styrelserenormen 1998
Högskoleverkets rapportserie 2000:15 R

Högskolornas tillämpning av EG-direktiv i sjuksköterskeutbildningen och barnmorskeutbildningen
Högskoleverkets rapportserie 2000:16 R

Sexuella trakasserier mot studenter – högskolornas åtgärder
Högskoleverkets rapportserie 2000:17 R

Livslångt lärande som idé och praktik i högskolan
Högskoleverkets rapportserie 2001:1 R

Högskoleverket är en central myndighet för frågor som rör universitet och högskolor. Verket arbetar med kvalitetsbedömningar, tillsyn, uppföljningar, utveckling av högre utbildning, utredningar och analyser, bedömning av utländsk utbildning och studieinformation.